

מנהיגי חינוך יקרים!

במרכזה של פרשת האזינו עומדת 'שירת האזינו'. שירה זו מיוחדת מאוד בכך שכלולות בה תוכחות לעם ישראל על שנות המדבר, וגם דברים שעתידיים לקרות במהלך ההיסטוריה, עד לביאת המשיח.

דברי השירה האלה הם תיאור ברור ומדויק של מה שקרה בהיסטוריה שלנו וגם של הייעוד שלנו בעולם. שירת האזינו היא אקטואליה ולא רק תיעוד של העבר שלנו. היכולת לחיות בעבר ובעתיד גם יחד, היא תכונה יהודית במיוחד. לעם היהודי יש זיכרון ארוך, אנחנו זוכרים את מה שקרה לנו. היהודים שחיים רק בהווה ואינם רואים את הגדולה של העתיד מנתקים את עצמם מההשתתפות בעתיד הזה. "האזינו השמים ואדברה, ותשמע הארץ אמרי פי" (ל"ב, א')

אומר המדרש (מו' י' ב') "ברא הקב"ה שמים וארץ שיהיו מקלסים אותו, כיצד? שנאמר "השמים מספרים כבוד א-ל", כיון שבא משה שיתק אותם, מניין? שנאמר "האזינו השמים".

גם אצל תלמידו של משה, יהושע, מוצאים אנו מעין זה:

במדרש תנחומא (אחרי מות, ט') "אתה מוצא בשעה שעמד יהושע, ועשה מלחמה בגבעון, מה כתוב שם, "אז ידבר יהושע לה' ביום תת ה' את האמורי לפני בני ישראל ויאמר לעיני ישראל שמש בגבעון דום וגו'". ביקש יהושע לשתק את החמה אמר לו, שמש בגבעון דום, שכל זמן שהוא מקלס יש בו כוח להלך. דמם עמד. מדברים אלו למדים שהטבע מקלס את הקב"ה אך הקלוס שעולה מישראל המחוברים בשלימות לתורה הוא גדול יותר".

כוחו של משה לשבח את הקב"ה בשבח עליון הגורם לשמים לשתוק נובע מההקשבה המיוחדת של משה. כך מלמדנו המדרש (בר' י' א') "אמר הקב"ה אם הטית אזנך לתורה כשתבוא לפתוח בדברי תורה הכל משתתקים לפניך ושומעים דבריך כשם שהטית אזנך לשמוע דברי תורה. לכאורה אינו מובן כיצד ההקשבה של האדם גורמת שאחרים יקשיבו לו!?"

המדרש מדגיש את הטית האוזן "ישנה שמיעה חיצונית בלי כוונת הלב והיא איננה מתייחסת לעצם האדם שהוא כלל האדם אלא לאוזן בלבד שהיא אבר פרטי. השמיעה הפנימית בכוונת הלב היא מתייחסת לכלל האדם" (שם משמואל תרע"ג). זאת אומרת שהשמיעה העמוקה והפנימית גורמת זהות בין השומע לדברים הנשמעים. משה רבנו הוא מאזין פנימי, משום שהוא בעל ענוה. הוא מסיר את המחיצות הסובייקטיביות והופך להיות כלי שלם המקבל את האור האלוקי, את אור התורה. הוא תורה והתורה היא הוא. על כן כשנפגשים עם משה, עם התורה המאירה, כולם מקשיבים לאמת הגדולה ואפילו השמים והארץ.

כמנהיגים נלמד ממשה ויהושע כי ההנהגה תלויה בענוה והקשבה. מתוך כך השפעתנו תפעל על כולם. אחרי שמשה רבנו ויהושע מדברים את דברי השירה באזני העם הם מוסיפים "ויאמר אליהם שימו לבבכם לכל הדברים אשר אנוכי מעיד בכם היום, אשר

תציב את בניכם לשמור לעשות את כל דברי התורה הזאת" (לב, מ' ו'). ראשית הם תובעים מהעם שכל הדברים יכנסו אל הלב ולא יישארו בגדר הוראות טכניות. שתהיה האזנה- לא רק שמיעה הם מוסיפים "אשר תצוו את בניכם לשמור..." , דהיינו אם הדברים יכנסו אל ליבכם אז ממילא תצליחו לצוות את בניכם לשמור את דברי התורה. (אורות הפרשה)

זָכַר יְמוֹת עוֹלָם בֵּינוּ שְׁנוֹת דוֹר וְדוֹר שֶׁאֵל אָבִיךָ וַיִּגְדֶּךָ זִקְנֶיךָ וַיֹּאמְרוּ לְךָ. (ל"ב, ז')

לכל דור שער בינה משלו. צריך ללמוד ולהבין את מהות הדור ולפנות אליו בשפתו הוא. בשפת הבינה שלו. מי שלא למד להבין את שפת הדור, אפשר שיפנה אל הדור במלוא הרצון הטוב ועם כל זאת לא ישיג כלום. דבריו לא יכנסו כלל לאזניו, כי הדור לא הבין את שפתו... "זָכְרוּ לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ דְּבַר צְוָה לְאֶלֶף דוֹר. לאלף דור צווה דבר, ואתה בן הדור, בן אחד הדורות, צא ולמד: מה הדבר אשר צווה לדורך אתה! מה הברית אשר כרת אתך! (הרב משה צבי נריה זצ"ל, נר למאור)

מנהיגים יקרים, דורנו דור מלא תעצומות וכוחות נפלאים, נזכה להיות בהקשבה פנימית, נזכה להבין את שפת הדור ולהגיע ללבם באופן שנהיה משמעותיים עבורם בדרכנו ומעשינו. ובכך נקיים הברית אשר עליה אנו מופקדים.

פתקא טבא לכם ולכל בני ביתכם

שבת שלום ומבורך

שושנה נגר